

Sygn. akt VI U 82/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 kwietnia 2017 roku

Sąd Rejonowy w Białymstoku VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSR Marta Kiszowara

Protokolant: Anna Wieremiejuk

po rozpoznaniu w dniu 24 kwietnia 2017 roku w Białymstoku

na rozprawie

sprawy (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

przy udziale P. T. (1)

o świadczenie rehabilitacyjne

na skutek odwołania (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

z dnia 29 grudnia 2016 r. znak (...) - (...)

Zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdza że odwołujący (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B. nie ma obowiązku zwrotu świadczenia rehabilitacyjnego jako nienależnego, wypłaconego P. T. (1) wraz z odsetkami w łącznej kwocie 975,79 zł za okres od 15.11.2016 r. do 30.11.2016 r.

Sygn. akt VI U 82/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 grudnia 2016 r. znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. /zwany niżej ZUS/ zobowiązał płatnika składek – (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w B. – do zwrotu nienależnie wypłaconego Panu T. P. świadczenia rehabilitacyjnego wraz z odsetkami w łącznej kwocie 975,79 zł za okres od 15 listopada 2016 r. do 30 listopada 2016 r. r. Jako podstawę prawną swojej decyzji organ rentowy podał art. 84 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 963 j.t.) oraz art. 46 i 47 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. 2016r., poz. 372 j.t.). Organ rentowy zarzucił płatnikowi składek, że nie poinformował komórki odpowiedzialnej za wypłatę świadczeń – Wydziału Zasiłków – o ustaniu stosunku pracy P. T. (1) z dniem 14 listopada 2016 r., przez co wprowadził on organ rentowy w błąd. Konsekwencją powyższego było powstanie nadpłaty świadczenia rehabilitacyjnego wypłaconego ubezpieczonemu za okres od 15 do 30 listopada 2016 r. (por. akta ZUS).

Od powyższej decyzji odwołała się płatnik składek (...) Sp. z o. o. w B., wnosząc o jej zmianę poprzez ustalenie, że płatnik składek nie jest zobowiązany do zwrotu świadczeń wypłaconych pracownikowi – P. T. (1), za okres wskazany w zaskarżonej decyzji. W uzasadnieniu podniósł, że na gruncie przedmiotowej sprawy nie może być mowy o „przekazaniu

organowi rentowemu nieprawdziwych danych”, a zatem o wystąpieniu przesłanki rodzącej odpowiedzialność płatnika składek. Wyjaśnił przy tym, że powiadomienie organu rentowego o ustaniu stosunku pracy z P. T. (1) nie mogło nastąpić wcześniej niż 8 grudnia 2016 r. W tym zakresie płatnik składek wyjaśnił, iż oświadczenie pracodawcy o rozwiązaniu umowy o pracę z w/w zostało nadane przesyłką poleconą na Poczcie Polskiej. Zwrotne potwierdzenie odbioru wysłanej przesyłki – z przyczyn niezależnych od płatnika składek – trafiło do siedziby Spółki dopiero w dniu 5 grudnia 2016 r. Dopiero w tej dacie płatnik składek mógł mieć pewność, że doszło do skutecznego rozwiązania stosunku pracy z pracownikiem – P. T. (1) (k. 2-5).

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie (k. 12-13).

Sąd Rejonowy ustalił i zważył, co następuje:

Bezspornie P. T. (1) pozostawał zatrudniony w (...) Sp. z o. o. w B. od dnia 25 marca 2013 r., na podstawie umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy.

Poza sporem pozostawało również, że w związku z niezdolnością do pracy powstałą w dniu 25 listopada 2015 r. płatnik składek – (...) Sp. z o. o. w B. wypłacił swojemu pracownikowi – P. T. (1) wynagrodzenie za czas choroby do dnia 13 grudnia 2015 r. Po tej dacie, tj. od 14 grudnia 2015 r. ZUS Oddział w B. podjął wypłatę ubezpieczonemu zasiłku chorobowego, którą kontynuował do dnia 24 maja 2016 r., tj. do wyczerpania 182 dniowego okresu zasiłkowego. Następnie decyzjami z dnia 12 lipca 2016 r. i z dnia 26 września 2016 r. ZUS Oddział w B. przyznał P. T. (1) prawo do świadczenia rehabilitacyjnego na okresy: 1) od dnia 25 maja 2016 r. do 22 sierpnia 2016 r. (pierwsza decyzja) i 2) od dnia 23 sierpnia 2016 r. do dnia 20 marca 2017 r. (druga decyzja) (por. akta ZUS)

Okolicznością bezsporną pozostaje, że w dniu 10 listopada 2016 r. płatnik składek – (...) Sp. z o. o. w B. – nadał na Poczcie Polskiej przesyłkę poleconą (za zwrotnym potwierdzeniem odbioru) zawierającą pisemne oświadczenie pracodawcy o rozwiązaniu umowy o pracę z P. T. (1) (k. 6). Jako, że zwrotne potwierdzenie odbioru wysłanej przesyłki przez dłuższy czas od momentu nadania nie wróciło na adres Spółki - pracownik administracyjny U. W. – udała się na Poczta Polską celem złożenia zażalenia i wyjaśnienia zaistniałej sytuacji. Pracownik poczty poleciła U. W. aby wypełniła „duplikat potwierdzenia odbioru”, co też uczyniła. Dnia 5 grudnia 2016 r. do siedziby Spółki doręczona została przesyłka nadawana w Placówce Poczty Polskiej w A. (k. 8), zawierająca „zwrotne potwierdzenie odbioru przesyłki polecanej” przez kuzynkę P. T. (1) w dniu 14 listopada 2016 r. (k. 7) (por. również zeznania świadek U. W. –k. 35v.-36, godz. 00:03:46 in.).

Bezspornie w dniu 8 grudnia 2016 r. płatnik składek na druku ZUS ZWUA dokonał wyrejestrowania P. T. (1) z ubezpieczeń od dnia 15 listopada 2016 r. (k. 10 akt ZUS).

Sporne w niniejszej sprawie pozostawało, czy zaszły podstawy prawne do nałożenia na płatnika składek – (...) Sp. z o. o. w B. – obowiązku zwrotu świadczenia rehabilitacyjnego nienależnie wypłaconemu P. T. (2) za okres od 15 do 30 listopada 2016 r.

W toku postępowania organ rentowy wyjaśnił, że w rozpoznawanej sprawie nadpłata świadczenia rehabilitacyjnego wypłaconego P. T. (1) za okres od 15 do 30 listopada 2016 r. wynika z braku ograniczenia podstawy wymiaru tego świadczenia stosownie do art. 46 w zw. z art. 47 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Według organu rentowego to płatnik składek odpowiada za taki stan rzecz. Organ rentowy zarzucił płatnikowi składek, że pomimo istnienia takiego obowiązku nie powiadomił on Wydziału Zasiłków ZUS Oddział w B. o rozwiązaniu stosunku pracy z P. T. (1) z dniem 14 listopada 2016 r. Informacja w tym zakresie trafiła do ZUS dopiero w dniu 8 grudnia 2016 r., tj. już po wypłaceniu uprawnionemu świadczenia rehabilitacyjnego za okres od 15 do 30 listopada 2016 r.

Tymczasem płatnik składek – (...) Sp. z o. o. w B. – odpierał kierowane wobec niego zarzuty podnosząc, że na gruncie przedmiotowej sprawy nie może być mowy o „przekazaniu organowi rentowemu nieprawdziwych danych”, a zatem

o wystąpieniu przesłanki rodzącej odpowiedzialność płatnika składek. Wyjaśnił przy tym, że powiadomienie organu rentowego o ustaniu stosunku pracy z P. T. (1) – z przyczyn od niego niezależnych – nie mogło nastąpić wcześniej niż 8 grudnia 2016 r.

W myśl art. 84 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych osoba, która pobrała nienależne świadczenie z ubezpieczeń społecznych, jest obowiązana do jego zwrotu, wraz z odsetkami, w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego, z uwzględnieniem ust. 11. W ust. 2 art. 84 wyjaśniono, że za kwoty nienależnie pobranych świadczeń uważa się: 1) świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie prawa do świadczeń albo wstrzymanie ich wypłaty w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenie była pouczona o braku prawa do ich pobierania; 2) świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie nieprawdziwych zeznań lub fałszywych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzania w błąd organu wypłacającego świadczenia przez osobę pobierającą świadczenia. Z kolei zgodnie z **art. 84 ust. 6** przytoczonej wyżej ustawy, jeżeli pobranie nienależnych świadczeń zostało spowodowane przekazaniem przez płatnika składek lub inny podmiot nieprawdziwych danych mających wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość, obowiązek zwrotu tych świadczeń wraz z odsetkami, o których mowa w ust. 1, obciąża odpowiednio płatnika składek lub inny podmiot.

W ocenie Sądu, w ustalonym stanie faktycznym brak jest przesłanek zastosowania art. 84 ust. 6 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Należy zaznaczyć, iż przepis art. 84 ust. 6 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, adresowany do płatnika, nie stanowi podstawy zobowiązania go do zwrotu kwot świadczeń pobranych przez inne osoby, gdy istnieje możliwość dochodzenia zwrotu od osoby, której świadczenia faktycznie wypłacono. Przepis ten reguluje wyłącznie taką sytuację, w której pobranie nienależnych świadczeń zostało spowodowane przekazaniem przez płatnika składek (...) nieprawdziwych danych mających wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość, a jednocześnie nie można stwierdzić odpowiedzialności osoby w myśl art. 84 ust.1 i 2 cyt. ustawy. Nieprawdziwe dane, o których mowa w art. 84 ust. 6 w/w ustawy to „dane niezgodne z rzeczywistością, niezgodne ze stanem faktycznym”. W judykaturze podkreśla się, że w art. 84 ust. 6 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych mowa jest tylko o przekazaniu „nieprawdziwych danych”, bez wyszczególnienia przyczyn ich przekazania, jak ma to miejsce w ust. 2 pkt. 2) art. 84, gdzie wyraźnie ustawodawca stanowi, że nienależnie pobrane świadczenie jest wówczas, gdy zostało wypłacone na podstawie nieprawdziwych zeznań lub fałszywych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzania w błąd organu wypłacającego świadczenia przez osobę pobierającą świadczenia. Odpowiedzialność płatnika składek na podstawie art. 84 ust. 6 w/w ustawy wynika więc z „nieprawdziwości przekazanych danych”, a nie z ewentualnego przekazania danych niekompletnych, czy też braku przekazania określonych informacji (por. m.in. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 3 grudnia 2013 r. III AUa 297/13 oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 13 listopada 2003 r. III AUa 1142/02).

Nawiązując do powyższego tut. Sąd doszedł do przekonania, że w rozpoznawanej sprawie nie miała miejsce sytuacja o której traktuje art. 84 ust. 6 w/w ustawy. Materiał dowodowy nie potwierdził aby (...) Sp. z o. o. w B. (płatnik składek) przekazała do organu rentowego „nieprawdziwe dane” mające wpływ na wysokość świadczeń wypłaconych P. T. (2). Bezsprzecznie informacja o wyrejestrowaniu P. T. (1) z ubezpieczeń od dnia 15 listopada 2016 r., przekazana przez płatnika składek do organu rentowego w dniu 8 grudnia 2016 r. na druku ZUS ZWUA, zawierała „prawdziwe dane”. Zdaniem tut. Sądu podnoszona przez organ rentowy okoliczność, że płatnik składek zbyt późno przekazał do odpowiedniej komórki organizacyjnej ZUS informację o ustaniu stosunku pracy z P. T. (1) nie rodzi odpowiedzialności płatnika składek na podstawie art. 84 ust. 6 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Przepis ten reguluje bowiem wyłącznie taką sytuację, w której pobranie nienależnych świadczeń zostało spowodowane przekazaniem przez płatnika składek nieprawdziwych danych mających wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość, a jednocześnie nie można stwierdzić odpowiedzialności osoby w myśl art. 84 ust.1 i 2 cyt. ustawy. Inaczej mówiąc odpowiedzialność płatnika składek na podstawie art. 84 ust. 6 w/w ustawy wynika z „nieprawdziwości przekazanych danych”, a nie jak stara się to wywieść organ rentowy z opóźnienia w przekazaniu przez płatnika składek danych o rozwiązaniu stosunku pracy z pracownikiem pobierającym świadczenie w ZUS.

Abstrahując od powyższego materiał dowodowy sprawy nie daje podstaw ku temu aby wobec płatnika składek – (...) Sp. z o. o. w B. – czynić zarzut niepoinformowania w terminie ZUS Oddział w B. o wygaśnięciu tytułu obowiązkowych ubezpieczeń społecznych P. T. (1). W toku postępowania płatnik składek udowodnił, że – z przyczyn od niego niezależnych – powiadomienie organu rentowego o ustaniu stosunku pracy z P. T. (1) nie mogło nastąpić wcześniej niż 8 grudnia 2016 r. (wyrejestrowanie z ubezpieczeń- druk ZUS ZWUA). Sąd zwraca uwagę, że jakkolwiek do rozwiązania stosunku pracy z w/w doszło już w dniu 14 listopada 2016 r. (data odbioru przesyłki poleconej zawierającej oświadczenie pracodawcy w tym przedmiocie) tym niemniej pracodawca dowiedział się o tym fakcie dopiero w dniu 5 grudnia 2016 r. (dostarczenie zwrotnego poświadczenia odbioru przesyłki do siedziby spółki). Winę za taki stan rzeczy ponosiła Poczta Polska (por. zeznania świadek U. W.- k. 35v-36, godz. 00:03:46 in., którym tut. Sąd dał wiarę). Oczywistym pozostaje przy tym, że pracodawca dopóki nie otrzyma dowodu doręczenia pracownikowi oświadczenia o rozwiązaniu umowy o pracę nie może zakładać, że skutek jakim jest rozwiązanie umowy o pracę rzeczywiście nastąpił.

Stosownie do powyższego, na podstawie art. 477¹⁴ k.p.c. Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w sentencji wyroku.